

Απόστολος Πιερρής

Η Σπάρτη από το Θέρος στο Φθινόπωρο

ή

η Δωρική Πνοή στην Τάξη του Χρόνου

Το Σπαρτιατικό θέρος ήταν αφιερωμένο στον Απόλλωνα. Η αιωνιότητα καταύγαζε τον χρόνο με τις εορτές του κάλλους. Και ο χρόνος σταματούσε σε μια αιώνια στιγμή πληρώματος της ύπαρξης, τελειότητας του Είναι. Όλα τα άλλα, πάσα μέριμνα του βίου, ιδιωτικές φροντίδες και δημόσιοι σχεδιασμοί, ακόμη και κρατικές σκοπιμότητες και αυτές οι πολεμικές ανάγκες, πάντα τα έγχρονα, έμπαιναν σε δεύτερη μοίρα – ή μάλλον περιωθούντο στην Μοίρα του χρόνου, όπου και ανήκουν κατά αναφαίρετο δικαιοδοσία της δαιμονικής τάξης του κόσμου, διπλής τάξης χθόνιας γονιμότητας και παντοδύναμης ισχύος.

Ο άρχων του κόσμου τούτου, ο Χρόνος – Άδης – Διόνυσος, ετίθετο σε υπαρξιακή παρένθεση.

[Δείτε τα Λακωνικά ανάγλυφα του βασιλικού ζεύγους του κόσμου τούτου, τα αρχαϊκά και κλασσικά. Και προσέξτε τον Ηρακλείτειο αφορισμό για την ταυτότητα Άδη και Διονύσου].

Και ανεδύετο ο νεαρώδης Αιγλάτας, ο Μέγας Άναξ πρωθήβης του κάλλους, το φως της αιωνιότητας, το αισθητό ολοκλήρωμα της τελειότητας, η απόλυτη ταύτιση ιδέας και πραγματικότητας στην ακμάζουσα Μορφή, η Αλήθεια και το Σωτήριο της ύπαρξης, ο Αιών του Τέλους.

Τους τρεις καλοκαιρινούς μήνες μετά τις Θερινές Τροπές η Σπάρτη εόρταζε την παιδιά της αιωνιότητας στην λυτρωτική ομορφιά του ανθού της ύπαρξης. Εξήρχε των νεαρωδών αγελών οργώσης «ώρας» τελειότητας ο Υπερτελεάτας Πρωθήβης Παις, όπως αρχήγευε των ορεσίβιων προκαθοδικών αδέσποτων Δωρικών Κουρητικών ορδών ο φαλλικός Απόλλων της σφύζουσας ρωμαλέας ακμής των.

Ο φοβερός ανδρώδης παις (*viriliter puer*, Plinius για τον «Κανόνα» του Πλύκλειτου) της **δεόμεστης τελειότητας** που τρέμουν οι παλαιγενείς θεοί όταν εισέρχεται στα Ολύμπια δώματα (Ομηρικός Ύμνος εις Απόλλωνα, προοίμιο, νν. 1-18), Αυτός ο «λίαν ατάσθαλος» μέγας Πρύτανις ηγεμών αθανάτων και θνητών (νν. 67sq.), Αυτού είναι η επιφάνεια «ανδρός ρωμαλέου και κρατερού στην πρώτη ήβη με χαίτες μαλλιών να αγκαλιάζουν τους ευρείς ώμους του» (νν. 449-450), - Αυτός είναι η άλλη όψη του χαριτόβρυτου αγοριού της **μειδιώσης τελειότητας** που μεταδίδει την συναρπάζουσα χαρά του υπερήφανου κάλλους του στην θεία ομήγυρη όταν πάλι προβαίνει στου Δία το ανάκτορο, και οι αθάνατοι καταλαμβάνονται από ακατάσχετη διάθεση εορταστικής παιδιάς, εν μέσω δ' αυτών ο Άναξ κυριεύει κιθαρίζοντας, τραγουδώντας και χορεύοντας (δεύτερο προοίμιο, νν. 186-206).

Και ο Ίων ποιητής προχωρεί περισσότερο στην αρχή της Δωρικής δυναμικής συμμετρίας: η σκηνή του τρομερού θεού προτάσσεται στα Απολλώνια της γελαστής Αιγαιοπελαγίτικης Δήλου, ενώ η παράσταση του ίδιου παίζοντος θεού εισάγει στους μύθους της Δελφικής φοβερής μεγαλοπρέπειας.

Ιωνιστί μιλάει και ο σκοτεινός Εφέσιος αλλά Δωρικά επίσης νοεί και Δωριέως εράται:

αἰὼν παῖς ἐστι παίζων πεσσεύων· παιδὸς ἢ βασιληΐῃ

Ηρόκλειτος B52 DK22

Και βασιλεύς Παις στην πρώτη ήβη είναι:

ὁ ἄναξ, οὗ τὸ μαντεῖόν ἐστι τὸ ἐν Δελφοῖς,

ο οποίος

οὔτε λέγει οὔτε κρύπτει ἀλλὰ σημαίνει.

Ηρόκλειτος B93 DK22

Εξ αιωνιότητος «χράται», χρησιμοποιογείται και χρησιμοποιείται, ο χρόνος. Γιατί αυτός δεν είναι παρά η «διά-σταση» εκείνου, η τροπικότητα της αποκάλυψης του Είναι στο Φαίνεσθαι. Ως αληθώς χρόνος είναι «κινητή εικὼν της αιωνιότητος» (Πλάτων). **Γι αυτό η προνομιούχος στιγμή, πεπληρωμένη κάλλους και εγκύμων νοήματος, είναι προσεχέστερη και συναφέστερη της αιωνιότητας από οποιαδήποτε, αναγκαίως άνιση και ατελή, διάρκεια.**

Το καλοκαίρι περνάει – πέρασε τώρα. Οι καρποί πεθαίνουν, η σπώρα φθίνει – και έρχεται το Μέγα Μυστήριο του θανάτου. Οι νεκροί σπόροι θάπτονται στην Μητέρα Γη, ξαναμπαίνουν στην κοσμική Μήτρα από την οποία είχαν βγεί όταν φυτρώνει η χλόη στο παγωμένο τοπίο και ξαναβλασταίνει μετά την κυοφορία του χειμώνα η φύση πάλι. Και θνήσκων και ταφείς ο σπόρος ανίσταται και φέρει πολλαπλάσιο καρπό (κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο).

Μετόπωρο και Φθινόπωρο: εποχή μυστηρίων. Εδώ συνάπτεται το τέρμα στην αρχή (cf. Αλκμαίων B2 DK24: τοὺς ἀνθρώπους φησὶν Ἀλκμαίων διὰ τοῦτο ἀπόλλυσθαι, ὅτι οὐ δύνανται τὴν ἀρχὴν τῷ τέλει προσάψαι), εδώ απορτίζεται τα συνεχές του Κύκλου, εδώ συμβολίζει ο ουροβόρος όφης, εδώ βασιλεύει ο Δαίμων του Ενιαιτού, εδώ θριαμβεύει ο Χρόνος δια της Περιόδου.

Η περιοδικότητα κλείνει την διάρκεια του χρόνου σε ένα ολοκλήρωμα, στον κύκλο της ζωής. Και έτσι ο χρόνος δεν καταρρέει στο Μηδέν, και το γίνεσθαι συνεχίζεται, και η ύπαρξη διαρκεί.

Δύο είναι τα βιώματα και δύο τα υπαρξιακά μοντέλα που ερμηνεύουν γιατί υπάρχουν όντα χωρίς να διαλύονται, χωρίς να καταπίνονται από το χνουδωτό σκότος του μηδενός.

Το ένα είναι το κυκλικό και το άλλο το ευθύ. Η αδιάσπαστη συνέχεια του κύκλου, η ταύτιση του πέρατος με την αρχή, τον κάνει ακατάλυτο. Η ένταση της ύπαρξης του ευθέος, το κάνει αυτοτελή άξονα οντότητας, το στεριώνει να ίσταται υπέρ τα μηδέν χωρίς ανάγκη εξωγενούς βάσης, που και αν υφίστατο ή υπετίθετο απλά θα μετέθετε το πρόβλημα ένα ακόμη σκαλοπάτι παραπέρα σε μια αναγωγή στο άπειρο, αφού θα εκμαίευε το ερώτημα για το στήριγμα αυτής της βάσης.

Ο Κύκλος σημαίνει κάθε περίοδο, την εστία, το γυναικείο αιδού, τον ταφικό περίβολο, τον θόλο, τους κύκλιους χορούς, τον εξάμετρο στίχο, τον ευσταθή κόλπο που καλύπτει. Το Ευθύ συμβολίζει τα «τέλος», τον άξονα, τα ανδρικό αιδού, τον κίονα, το φαλλικό σώμα, την γυμναστική και πολεμιστήρια ατομική συντεταγμένη όρχηση, την μελική ποίηση, κάθε (δι)έγερση του Ίστασθαι. Τα πρώτο μοντέλο ανήκει στον χώρο της Χθόνιας Γονιμότητας, και κυβερνά τις μυστηριακές λατρείες του Φθινοπώρου. Το δεύτερο λειτουργεί στο πεδίο του Κάλλους και διέπει τις φωτεινές εορτές του Θέρους. Γι αυτό και τους παιάνες των Απολλώνιων Γυμνοπαιδιών διαδέχονται στην Σπάρτη με την αλλαγή της εποχής τα παρθένια της Ορθίας Αρτέμιδος.

Για τον κλασσικό Ελληνισμό δεν υπάρχει δυισμός. Το Σωτήριο δεν συνίσταται στην Περίοδο αλλά στο Κάλλος, όχι στον σπόρο αλλά στον ανθό. Το Είναι υπάρχει στην τελειότητά του: μόνο το Κάλλος έχει την δύναμη να σταθεί ορθό μέσα και πάνω στο Μηδέν. Η δύναμη που στήνει το ον στην ύπαρξη είναι η ομορφιά του. Το α-τελές είναι λειψό, του λείπει κάτι. Καταρρέει λοιπόν στο μηδέν. Μόνο το τέλειο υπάρχει στον αιώνα. Ο αγώνας λοιπόν είναι να γίνουμε η ιδέα μας, το «τι ην είναι» μας. Το κάλλος είναι η οδός και η αλήθεια και η ζωή, τα Φως του κόσμου, το οποίο η σκοτία δεν καταλαμβάνει. Και φως δεν προέρχεται από μια εξωτερική ως προς το Είναι πηγή, αλλά είναι

αυτή η ίδια η απαστράπτουσα τελειότητα του όντος. Και αυτή η τελειότητα, το κάλλος της Μορφής, είναι η αλήθεια της ύπαρξης, η ζωή και το νόημά της μαζί.

Το Δωρικό πνεύμα στην Σπάρτη μετουσίωσε μια γεωργική και μυστηριακή Φθινοπωρινή λατρεία σε Απολλώνια εορτή. Παράλληλα, η Μεγάλη Σεβάσμια θεά, η Πότνια της (άγριας και ήμερης) φύσης, που ελατρεύετο στις Λίμνες παρά τον Ευρώτα, μετεβλήθη στην παρθένο Άρτεμι, τον θήλυ Απόλλωνα.

[Για την φύση και τις τελετουργίες των λατρειών περί τον πρώτο άροτο γνωρίζουμε πολλά στην Αττική μορφή τους, που έχει διατηρήσει αλώβητο την αρχέγονη Πελασγική ταυτότητά τους. Αφορούν στην Δήμητρα και Κόρη, τις δυο θεμελιώδεις θήλειες φάσεις της Μητρός και της (βιαζόμενης) Παρθένου.

Η σειρά ήταν: πρώτα τα Μεγάλα Μυστήρια, 15 – 22 Βοηδρομιώνος (τρίτου μήνα του καλοκαιριού, κατά τον Σεπτέμβριο), μετά τα Προηρόσια (5^η Πυανεψιώνος, πρώτου μήνα του Φθινοπώρου, του σπορίμου μήνα, Πλούταρχος, *Περί Ισίδος και Οσίριδος*, 378E), τα Πυανόψια (7^η) και εν κατακλείδι η αλληλουχία των Στηνίων (9^η), Θεσμοφορίων κατά τον Άλιμο και κατά τόπους (10^η), και τέλος των κυρίων τριήμερων Θεσμοφορίων (Άνοδος/Κάθοδος, Νηστεία, Καλλιγένεια, 11^η-13^η). Κάποια ημέρα του Πυανεψιώνος, μάλλον προ των Θεσμοφορίων, εορτάζοντο και Αρρηφόρια.

Οι γιορτές αυτές μετά τα Μεγάλα Μυστήρια αφορούσαν στο όργωμα και την σπορά, ήσαν υπέρ της γονιμότητας και ευγονίας φυτών και ανθρώπων (Καλλιγένεια), ενείχαν αντινομιακό χαρακτήρα αφ' ενός νηστειών και αποχών και αγνείων, αφ' ετέρου άσεμνων λοιδοριών, βωμολοχιών, και αρρητολογιών, αρρητοφοριών δε και αρρενοφοριών, και βίωναν μεν την πρώτη θεσμοθεσία του ανθρώπου κατά γεωργίαν εκ Θέμιδος-Γης στον γάμο και το χωριό (Θεσμοφόρια και Δήμητρα, ΓΗ-ΜΗΤΗΡ, θεσμοφόρος), περιορίζοντο δε κυρίως σε θήλειες αποκλειστικά συμμετοχές, ήσαν κατ' εξοχήν «γυναικείες εορτές». (Cf. Ηρόδοτος VI, 16, 2: ... καὶ ἐόντων τῇσι γυναιξὶ αὐτόθι [sc. ἐν Ἐφέσῳ] θεσμοφορίων; IG 2 (2) 1177.6sqq.: ... ὅταν ἡ ἐορτὴ τῶν Θεσμοφορίων καὶ

Πληροσσία καὶ Καλαμαίοις καὶ τὰ Σκίρα καὶ εἴ τινα ἄλλην ἡμέραν συνέρχονται αἱ γυναῖκες κατὰ τὰ πάτρια) – Στα Μυστήρια γινόταν η σύνδεση γεωργίας και σωτηριολογίας, η τελείωση της Νεολιθικής επανάστασης στο Πελασγικό υπόστρωμα του Αττικού.—Μερικές από τις αρμοδιότητες Δήμητρας/Κόρης είχε αναλάβει στην Αθήνα η Παρθένος Αθηνά, όπως στα Σκίρα και τις αρορηφορίες.

Για τα Μυστήρια δείτε τις εκτενείς βασικές μελέτες μου “Baubo and Iacchus” και “Ζευς, Ζαγρεύς, Αιδωνεύς” στο Apostolos L. Pierris, *The Emergence of Reason from the Spirit of Mystery*, vol. I, *Religion and Mystery*, Part Two, *The Logic of Mystery*, APPHTA IEPA, *An Inquiry into the Sacred Symbolism of Ancient Greek Mysteries*, pp. 239-508.

Για τις μετά τα Μυστήρια εορτές του Πυανεψιώνος, δείτε Ludwig Deubner, *Attische Feste*, pp. 50-60.

Θεμελιώδεις πηγές: Σχόλια εις Λουκιανόν, pp.275.23-276.28; Σχόλια εις Αριστοφάνη, *Θεσμοφοριάζουσαι*, 80; 372; 585; 834; *Θεσμοφοριάζουσαι* 1148; Αλκίφρων, II, 37,1 Schepers; Ησύχιος s.v. άνοδος; Στήνια; Φώτιος, *Λεξικό*, s.v. Στήνια; Προηρόσια; Πλούταρχος, *Δημοσθένης*, 30,5; IG 2 (2) 1184; Κλεομήδης, II,1, p. 166.7 Ziegler; Θεοδώρητος, *Θεραπευτική Ελληνικών Παθημάτων*, III, 84p. 92.11 Raeder; Κλήμης Αλεξανδρινός, *Προτρεπτικός*, II, 19, 3 p. 15.9 Staehlin; Ησύχιος s.v. δίωγμα; Σούδα s.v. Χαλκιδικόν δίωγμα; IG 2 (2) 1363; Σούδα s.v. προηροσσία; Σχόλια εις Αριστοφάνους *Πλούτο*, 1054, p. 378b42sq. Duebner; Ευριπίδης, *Ικέτιδες*, *sub in.*; 28sq.; 33sq.; Επίκτητος III, 21, 12; IG 2 (2) 1028.28; Ησύχιος s.v. προηρόσια.

Δείτε τέλος στον ιστότοπο του Ινστιτούτου, ιδίως σχετικά με τις δύο εορτές της Αρτέμιδος Ορθίας, την φθινοπωρινή και την εαρινή, θήλεος χαρακτήρα η πρώτη, άρρενος η δεύτερη, το περυσινό κείμενό μου «Προλογικά εις Ορθίαν Άρτεμιν».

Τα αρχαιολογικά δεδομένα από τις Βρετανικές ανασκαφές του ιερού στις αρχές του 20^{ου} αιώνα βρίσκονται μαζεμένα στην βασική δημοσίευση R. M. Dawkins (ed.), *The Sanctuary of Artemis Orthia at Sparta.*]

Τέτοιες είναι οι τελετουργίες εναρχομένου Φθινοπώρου, γεωργικά δρώμενα μαγείας και μυστηρίου, αρχέγονοι δραματισμοί στην μήτρα της χθόνιας γονιμότητας, ιεροτελεστίες του θανάτου και της εγκύμονος ταφής κατευθείαν εξικνούμενες από το Πελασγικό υπόστρωμα του Ελληνισμού, ακραιφνώς δε τηρούμενες στην Ιωνική βάση του Αττικού.

Αλλά η Δωρική Επανάσταση, η τρίτη και τελεσφόρος Τροπή και ο μοναδικός Άξων της ιστορίας, εξάλειψε την μυστηριακή εμπειρία εκ Πελοποννήσου πλην της Πελασγικής Αρκαδίας. Ιδού σεμνολογών ο Ηρόδοτος δηλώνει (II, 171, 2-3):

καὶ τῆς Δήμητρος τελετῆς πέρι, τὴν οἱ Ἕλληνες θεσμοφóρια καλέουσι, καὶ ταλυτῆς μοι πέρι εὖστομα κείσθω, πλὴν ὅσον αὐτῆς ὁσίη ἐστὶ λέγειν. αἱ Δαναοῦ θυγατέρες ἦσαν αἱ τὴν τελετὴν ταύτην ἐξ Αἰγύπτου ἐξαγαγοῦσαι καὶ διδάξασαι τὰς Πελασγιώτιδας γυναικάς· μετὰ δὲ ἐξαναστάσης πάσης Πελοποννήσου ὑπὸ Δωριέων ἐξapώλετο ἡ τελετή, οἱ δὲ ὑπολειφθέντες Πελοποννησίων καὶ οὐκ ἐξαναστάντες Ἀρκάδες διέσωζον αὐτὴν μῦθοι.

[Η Ηροδότεια ερμηνεία για την Αιγυπτιακή καταγωγή των θεσμοφορίων, εντασσόμενη στην γενικώτερη θεωρία του περί της εξ Αιγύπτου διαμόρφωσης εν πολλοίς της Ελληνικής θεολογικής θρησκευτικότητας, ριζούνται μεν σε μια ωρισμένη ιδιαίτερη μοναδικότητα σχετικής συνάφειας του Αιγυπτιακού εξ όλου του «Βαρβαρικού» κόσμου υψηλών πολιτισμών προς τον Ελληνικόν, αναφέρεται δε στην αναμφισβήτητο ομοιότητα συγκεκριμένων σημαινόντων στοιχείων της μορφής της τελετής και όχι στην υποκείμενη υπαρξιακή εμπειρία και την αδιαμόρφωτο έκφρασή της που ασφαλώς αναπτύχθηκε στον Πελασγικό χώρο ανάλογα αλλά ανεξάρτητα από τις αντίστοιχες εξελίξεις υπό το κράτος της Νεολιθικής επανάστασης και το βίωμα της χθόνιας γονιμότητας στις άλλες περιφέρειες πρωτίστως της Ανατολικής Μεσογείου, - χρήζει πάντως επαναδιατύπωσης].

Ο Απόλλων του απαστράπτοντος κάλλους (ο Αιγλάτας της Ανάφης – ονόματα και πράγματα), ο πρωθήβης του οποίου η τέλεια μορφή ΕΙΝΑΙ το φως του κόσμου, ο Άναξ της γυμνής ευ-μορφίας (ομορφιάς),

δεν ανέχεται την κρύψη, ουδέ αυτήν την πάνσεμνο μύχιο κυοφορία της κοσμικής μήτρας. Το Αποκεκαλυμμένο καταργεί το Κεκρυμμένο, η φεγγοβολή του «τέλους» εξοβελίζει το γενετήσιο σκότος, ο αυτοσκοπός του κάλλους στην αιωνιότητα είναι ανυπόμονος και ατάσθαλος ως προς τους θεσμούς του χρόνου, ο εξωστρεφής ναός παραμερίζει το εσωστρεφές άντρο, η επι-φάνεια ως προβολή του Είναι υπερिशύει του ορίου ως περίφραξης κλεισίματος μέσα, η επί-δειξη τελειότητας στον αγώνα καταγελά του προστατευτικού μαζέματος της α-τέλειας, η δόξα της αιωνιότητας καταλάμπει την ανελέητη μοίρα του χρόνου.

Η Σπάρτη πραγμάτωσε καθαρά, αυθεντικά, τέλεια τον 7^ο αιώνα π.Χ. την Απολλώνια ιδέα. Η Σπάρτη έστησε τον Δωρικό άξονα, η Σπάρτη έγινε η Ιδέα. Η Σπάρτη επομένως ΕΙΝΑΙ. Η Σπάρτη δηλαδή είναι στον Αιώνα. Η Σπάρτη άρα είναι παρούσα τώρα, το Σωτήριο του Ελληνισμού στο Νυν.

Τα πάντα περιστρέφονται γύρο από τον Απόλλωνα. Η νέα μαγεία είναι ο Έρως του Καλού, η τελειοποιούσα εκστατική μανία προς το κάλλος.

Η ιεροτελεστία του Φθινοπώρου μεταβάλλεται στην Σπάρτη σε εορτή αιωνιότητας.

1/ Η σεβάσμια Μεγάλη θεά, η Ένθρονη Πότνια της Φύσης, με τον διπλό χαρακτήρα της προστατευτικής Μητρικής ά-φθονης δόσης και της φρικτής δαιμονικής εκδίκησης για την παράβαση των άχραντων θεσμών της, μεταπίπτει στην Ορθία και Ορθωσία Άρτεμη, την ορθούσα και εγείρουσα, Παρθένο της ευμενούς αγλαΐας και της λυσσώδους τιμωρίας των όσων θίγουν την ατάσθαλη υπερηφάνεια της υπεροχής της.

[Στις πανδαισίες του Ολύμπου διαπρέπει η Άρτεμη μεταξύ των άλλων θεαινών των αγαστών δώρων, των Χαρίτων και των Ωρών και της Αρμονίας και της Ήβης και αυτής της Αφροδίτης:

τῇσι μὲν οὐτ' αἰσχρὴ μεταμέλεται οὐτ' ἐλάχεια,

ἀλλὰ μάλα μεγάλη τε ἰδεῖν καὶ εἶδος ἀγητή,

Ἄρτεμις ἰοχέαιρα ὁμότροφος Ἀπόλλωνι.

Ομηρικός Ὑμνος εἰς Ἀπόλλωνα, νν. 197-9].

2/ Οι μαγικοί συμβολισμοί των Φθινοπωρινών ιερουργιών αντικαθίστανται από ινδάλματα τελειότητας. Ὁρχηση, μουσική και λυρική ποίηση είναι ο τρόπος που κάνει τους θεούς να προσέξουν τώρα, στον άξονα της ιστορίας. Η μεγάλη Αρχή της Ομοιότητας λειτουργεί και στην θρησκευτικότητα. Λατρεία του θείου σημαίνει προσομοίωση του θείου με σκοπό την ταύτιση. Προσελκύεις τους Ολύμπιους με κάλλος γιατί σε αυτό αναγνωρίζουν την Απολλώνια ουσία τους. **Όλοι οι Ολύμπιοι είναι προσαρμογές μιας προηγούμενης θεότητας στον Απόλλωνα.** Στην προκειμένη περίπτωση η Ἄρτεμις, το πλησιέστερο που η γυναικεία φύση μπορεί να φθάσει ομοιούμενη προς τον Απόλλωνα.

[Μυθολογική διατύπωση αυτής της ομοίωσης είναι η γενεαλογική αδελφότητα των δύο. – Θρησκευτιολογικώτερη έκφραση του ετεροβαρούς συσχετισμού παρέχει ένα ωραίο ανάγλυφο πιθανώς Αττικής τέχνης από το τελευταίο τέταρτο του 5^{ου} π.Χ αιώνα στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Σπάρτης (No. 468. Cf. M. N. Todd, A. J. B. Wace, *A Catalogue of the Sparta Museum*, p. 181, Fig. 59; A. B. Cook, *Zeus, a Study in Ancient Religion*, vol. II, *Zeus God of the Dark Sky*, Fig. 124. – Όμοιο είναι το ανάγλυφο πάνω από προ-Ευκλείδιο ψήφισμα στην Αθήνα, cf. Cook, *op. cit.*, Fig. 125.). Αριστερά ο Απόλλων ανέχει στο ύψος των ώμων του με το αριστερό μια λύρα, προτείνει δε το δεξί κρατώντας φιάλη σπονδών. Δεξιά η Ἄρτεμις χύνει από προχόη που εκτείνει με το δεξί της τον οίνο της σπονδής στην φιάλη. Μεταξύ τους στο έδαφος ευρίσκεται ομφαλός επί τετράγωνης βάσης με δυο αετούς εραλδικά τοποθετημένους παρά αυτόν εκατέρωθεν. Η αδελφή Ἄρτεμις τιμά τον Απόλλωνα στην Δελφική έδρα του άξονα του κόσμου προσφέροντάς του τον οίνο με τον οποίο αυτός θα κάνει σπονδή στον εαυτό του, χαιρόμενος την τελειότητά του, όπως το Είναι θαυμάζει εαυτό στην προβολή του ως Φαίνεσθαι. Ο Απόλλων είναι βασικά ο μόνος αρχικά θεός που σπένδει στον εαυτό του, που έχει δηλαδή αυτοτελή θεότητα στο πλαίσιο του κλασσικού Ελληνισμού, είναι ο Έλλην θεός κατ' εξοχήν, όπως θεωρείται και αποκαλείται από τον Κροίσο].

Και τις γυναικείες τελετουργίες των φθινοπωρινών μυστηρίων διαδέχεται τώρα στην Δωρική Σπάρτη ο χορός των παρθένων. Που αντί μαγικών ιεροπραξιών τραγουδάνε λυρική ποίηση του Αλκμάνα, παίζουν μουσική του Τερπάνδρου και ορχούνται σε αρμονίες των οποίων χαρακτηριστικά στιγμιότυπα απαιωνίζονται σε αγγειογραφίες.

Όπως ο Απόλλων εφίσταται επί του Υακίνθου και του Κάρνου, έτσι η Άρτεμις επί της Πότνιας των Λιμνών. Και όπως τα αρχέγονα Υακίνθια και τα Κάρνεια μετουσιώνονται υπό το Δωρικό πνεύμα του Ελληνισμού, έτσι και η Φθινοπωρινή ιεροτελεστία γίνεται ύμνος κάλλους.

Στο σωζόμενο Παρθένιο του Αλκμάνα έχουμε ζωντανή την ουσία της μετάλλαξης.

[Αντίστοιχα συμβαίνουν στην Ιεροτελεστία του Έαρος για την Ορθία Άρτεμη].

Μετά λοιπόν την τριπλή Σπαρτιατική θερινή εορταστική δοξολογία του Απόλλωνα, ακολουθεί και αρμόζει με την έναρξη του Φθινοπώρου η τιμώσα επίκληση προς την Άρτεμη

Θα δομήσουμε το τριήμερο των φετινών εκδηλώσεων κατά τον τύπο των Αθηναϊκών Θεσμοφοριών υπό το Δωρικό όμως πνεύμα.

Και πρώτα, τα πρώτο βράδυ της Παρασκευής, θα προβάλλω την Δωρική θεωρία των μυστηρίων ζωής και θανάτου, όταν οι Αθηναίοι συμβόλιζαν την πορεία προς και από τον Άδη (Κάθοδος/Ανοδος).

Την μεσαία μέρα της κατήφειας (Νηστεία), το βράδυ του Σαββάτου, θα νηστεύσουμε διαπραγματευόμενοι τον Θάνατο, την σύλληψη και το βίωμα του θανάτου, θεολογικά, πολιτισμολογικά, οντολογικά και υπαρξιακά.

Και τέλος τρίτον (Καλλιγένεια), την Κυριακή βράδυ θα εορτάσουμε εν συμποσίῳ την Σπαρτιατική καθαροδωρική Λύση από των Δεσμών του Χρόνου εις Αιωνιότητα αντί της επιτυχούς διαχείρισης της εμμονής στον Λαβύρινθο της διάρκειας. Προχειριζόμενοι και τα ευαγγέλια του Ιωάννη θα τονίσουμε την συνέχεια και τελείωση του καινού άξονα της ιστορίας, αΐδιου δε του κόσμου.

3 Οκτωβρίου 2019